

V skladu s Strategijo EU za enake možnosti 2020-2025 in na podlagi 30. člena Statuta Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana je senat na seji dne 7. 12. 2021 sprejel

Načrt vzpostavitve enakih možnosti glede na spol na Mednarodni podiplomski šoli Jožefa Stefana 2021-2027

Uvod

Načrt vzpostavitve enakih možnosti glede na spol na Mednarodni podiplomski šoli Jožefa Stefana 2021-2027 (v nadaljevanju načrt) ustreza zahtevam Evropske komisije za udeležbo organizacij v evropskih programih in projektih, vključno s programom Obzorje Evropa. Načrt temelji na relevantnih podatkih za organizacijo, je zasnovan v postopku izobraževanja, zajema krepitev zmogljivosti in spremljanje rezultatov dela ter je javno objavljen na spletni strani šole.

Namen načrta je pregled stanja in ukrepov za vzpostavitev enakih možnosti glede na spol na Mednarodni podiplomski šoli Jožefa Stefana (MPŠ) ter njihove izvedbe.

Poslanstvo MPŠ je zagotoviti najkakovostnejši podiplomski študij na magistrskem in doktorskem nivoju s pomočjo raziskovalno-izobraževalnega procesa v intenzivnem raziskovalno-razvojnem in inovativnem okolju ter prispevati h krepitvi vloge odlične znanosti in visokih tehnologij v razvojnem potencialu družbe, kar lahko bistveno prispeva h gospodarski moči in harmoničnemu socialnemu razvoju. MPŠ deluje kot središče odličnosti, ki tesno prepleta temeljno raziskovanje s podiplomskim izobraževanjem in razvojem inovacij. Raziskovalne dosežke neposredno vključuje v inovacijske projekte za razvoj proizvodnje, storitvenih dejavnosti in upravljanja. Magistri in doktorji skupaj z mentorji MPŠ in somentorji iz prakse prispevajo k novim dosežkom v temeljnem raziskovanju in razvoju inovacij.

Ustvarjanje znanja se dosega z raziskovanjem, ustvarjanje materialnih in kulturnih dobrin pa s prenosom tega znanja skozi podiplomsko izobraževanje v razvojne procese dela in odločanja. Pri svojem delu MPŠ zagotavlja enakost spolov ter vključenost tujih študentov.

Za bolj učinkovito zagotavljanje enakosti spolov je senat sprejeli ta načrt, ki je nastajal v sodelovanju vodstva MPŠ, strokovnih služb, študijske komisije, komisije za kakovost ter študentov in je bil po zaključku posvetovanj sprejet na senatu MPŠ.

Načrt za enakost spolov sprejme senat MPŠ in je objavljen na spletni strani šole. Vključuje:

- Določitev namenskih virov: zavezanost človeških virov in strokovnega znanja o enakosti spolov za izvajanje načrta.
- Načrt zbiranja in spremljanja podatkov: podatki o osebju in študentih razčlenjeni po spolu z letnim poročanjem na podlagi kazalnikov.
- Načrt usposabljanja: osveščanje oz. usposabljanja o enakosti spolov in nezavednih spolnih pristranskosti za osebje in odločevalce.

Načrt temelji na naslednjih ciljih:

- Enake možnosti pri zaposlovanju, nagrajevanju in kariernem napredovanju.
- Enake možnosti pri študiju.
- Uravnotežena zastopanost na vodilnih in odločevalskih položajih.
- Družini prijazno okolje.
- Preprečevanje nasilja na podlagi spola, vključno s spolnim nadlegovanjem.

Za doseg navedenih ciljev bo MPŠ izvajala ukrepe za upravljanje in komuniciranje, kot so navedeni v tem načrtu.

Pregled stanja

Ustava Republike Slovenije v 14. členu določa, da so v Republiki Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

Podrobneje je izvajanje navedenega ustanega določila urejeno z zakoni, predvsem z naslednjimi:

- Zakon o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD)
- Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja (ZUNEO)
- Zakon o enakih možnostih žensk in moških (ZEMŽM)

Načela enakosti so vključena tudi v drugih zakonih, ki urejajo izvajanje visokošolskega študija in raziskovanja na MPŠ.

Država je ustanovila več institucij in komisij, ki so vključeni v zagotavljanje enakosti, kot sta na primer Zagovornik načela enakosti in Komisija za enake možnosti na področju znanosti, ki deluje na resornem ministrstvu.

MPŠ upošteva pri izvajanju visokošolskega študija in raziskovanja upošteva navedeno zakonodajo in aktivno podpira enake možnosti vseh sodelavcev, visokošolskih učiteljev in študentov. Načela so upoštevana v temeljnih dokumentih MPŠ in se učinkovito izvajajo v praksi, kar dokazuje tudi uravnotežena struktura vodstva. Šola ima dekanjo in predsednico upravnega odbora ter predsednika šole in predsednika skupščine, v senatu pa je od 12 izvoljenih visokošolskih učiteljev po 6 vsakega spola. Podrobneje so strateški ciji MPŠ opredeljeni v Strategiji razvoja MPŠ 2018-2023.

MPŠ zaposlenim in študentom omogoča koriščenje pravic porodniškega in starševskega dopusta oz. podaljšanja statusa ter druge pravice za boljše usklajevanje poklicnega, študijskega in zasebnega življenja, ko so omogočanje skrajšanega delovnega časa, podaljšanje roka za koriščenje dopusta, omogočanje skrajšanega delovnega časa zaradi dojenja, upoštevanje družinskih situacij pri podaljšanju habilitacij, uskladitev rokov za izpolnitev obveznosti študentov, delo na domu in možnost spremljanja predavanj na daljavo.).

Koriščenje naštetih pravic zaposlenih je zagotovljeno na podlagi njihove prošnje dekanu, posebnih pravic študentov pa na podlagi njihove prošnje študijski komisiji.

Vizija

Vizija MPŠ, opredeljena ob ustanovitvi 2004:

Neposredno povezovanje raziskovanja in podiplomskega izobraževanja za ustvarjanje znanja in spodbujanje inovativnosti

Do leta 2023 bomo postali najboljša šola v državi, ki v tesni povezavi z gospodarstvom ustvarja magistre in doktorje znanosti, ki bodo najboljše usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših poklicev doma in v mednarodnem prostoru. Prizadevali si bomo uvrstiti se med šole, ki izstopajo s svojo odličnostjo in kakovostjo ter sodobnim in ustvarjalnim pristopom na študijskih programih Nanoznanosti in nanotehnologije, Informacijske in komunikacijske tehnologije, Ekotehnologije in Senzorske tehnologije.

Strategija MPŠ je prispevati h krepitvi vloge znanosti in visokih tehnologij v razvojnem potencialu družbe, kar lahko bistveno prispeva h gospodarski moči in harmoničnemu socialnemu razvoju. Raziskovalno-izobraževalna strategija MPŠ je oprta na visoko kakovost temeljnih raziskav in prenos njihovih dosežkov v reševanje konkretnih razvojnih problemov.

K temu v veliki meri prispevajo mednarodna izpostavljenost MPŠ, sodelovanje z odličnimi univerzami ter partnerski odnosi z gospodarskimi in drugimi organizacijami. S tem prispeva MPŠ k izgradnji celovitega mehanizma za krepitev trajnostnega razvoja gospodarstva kot osnove stabilnosti države. Strategijo gradimo na pričakovanjih, da se bo v bližnji prihodnosti vzpostavilo v Sloveniji okolje, ki bo spodbujalo znanje in direktna vlaganja gospodarstva v pedagoško-raziskovalni proces.

Uresničevanje tega poslanstva in strategije terja visoko kakovost raziskovanja, izobraževanja in upravljanja ter njihovo prepletenost. Zato so skrb za kakovost, odličnost izobraževanja ter vpetost v domače in mednarodno okolje temeljne vrednote šole in ključne naloge vseh organov MPŠ in še posebej vsakega učitelja, študenta, upravnega sodelavca in industrijskega partnerja, vključenega v dejavnosti MPŠ.

Pri svojem pedagoškem in raziskovalnem delu, pri urejanju notranjih odnosov ter umeščanju v širšo družbo izhaja MPŠ iz spoštovanja vrednot:

- odličnosti znanja in znanosti,
- akademske svobode,
- sodelovanja in solidarnosti,
- etičnega in odgovornega odnosa do družbe in okolja,
- pravičnosti.

Strateški cilji načrta vzpostavitve enakih možnosti

Strateški cilji načrta vzpostavitve enakih možnosti so:

- izboljšati organizacijsko kulturo v družini čimbolj prijazno okolje,
- izboljšati zavedanje o pomenu enakih možnosti pri vodenju in odločanju,
- zagotavljati enake možnosti kariernega napredovanja,
- zagotavljati enakopravno varno delovno, raziskovalno in študijsko okolje,
- zagotavljati dostopnost do pomoči za preprečevanja nasilja.

Upravljanje

Področje enakosti je vključeno v vse vidike delovanja in izvedbo posameznih nalog. Skladno z upravljavsko strukturo in organizacijo dela je vsak posameznik, služba ali organ dolžan svoje delovanje uskladiti s strategijo in akcijskim načrtom enakosti.

Za koordinacijo izvedbe in spremljanje strategije in akcijskega načrta za področje enakosti je na ravni MPŠ zadolžen dekan.

V akcijskem načrtu so določeni ukrepi ter nosilci, ki so odgovorni za koordinacijo izvedbe posameznega ukrepa.

Izvajanje akcijskega načrta se bo spremljalo ob pripravi letnega samoevalvacijskega poročila MPŠ, hkrati s samoevalvacijskim načrtom pa se bo pripravil tudi akcijski načrt za zagotavljanje enakih možnosti glede na spol za naslednje študijsko leto.

Človeški in finančni viri za izvedbo nalog

Za izvedbo nalog so zadolženi vsi sodelavci šole, izvedbo pa bodo vodili in nadzirali sodelavci, ki so navedeni pri posameznih nalogah v akcijskem načrtu. Gre za navednih šest sodelavcev, ki bodo za izvajanje akcijskega načrta okvirno potrebovali do 5% svojega delovnega časa, kar okvirno znaša do 10.000 EUR. Sredstva za navedeno delo bo šola zagotovila iz prihranka zaradi vzpostavitve novega informacijskega sistema.

Za večji obseg dela na nalogah iz tega načrta si bo šola prizadevala pridobiti namenski projekt, s katerim bi krili dodatne stroške za obsežnejšo izvedbo nalog iz tega načrta.

Zaključek

Predstavljeni ukrepi bodo služili kot vodilo za izboljšanje stanja, ki ga MPŠ spremlja sproti pri vsakodnevnem delu in vodenju, podrobneje pa ovrednosti pri pripravi vsakoletnega samoevalvacijskega poročila ter sprejme dodatne ukrepe.

Dekan:

Prof. dr. Milena Horvat

Ljubljana, 7. 12. 2021